

November 2007

Auteur: H.J. Meijer

*Student Bedrijfswetenschappen
Vrije Universiteit Zwolle*

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	2
1. Verantwoording	3
2. Resultaten	4
2.1. Lemelerveld: Pilot zondagsopenstelling.....	4
2.2. Gemeente Dalfsen: voor- en tegenstanders en hun redenen	6
2.3. Gemeente Dalfsen: invloed van grootte en branche op standpunt	9
2.4. Dalfsen en Nieuwleusen: Bereidheid deelname koopzondagen	10
3. Bijlagen	11
3.1. Enquêteformulier Lemelerveld	11
3.2. Enquêteformulier Dalfsen en Nieuwleusen	14
3.3. Opmerkingen ingevuld door ondernemers.....	16
3.4. Gedetailleerde data.....	17

1. Verantwoording

Aanleiding voor dit onderzoek is de discussie over koopzondagen in de gemeente Dalfsen. Dit onderzoek geeft een objectief beeld over de mening van ondernemers over koopzondagen in de gemeente Dalfsen.

Doelgroep voor deze enquête zijn de ondernemers in de drie grote kernen in de gemeente Dalfsen, te weten Dalfsen, Lemelerveld en Nieuwleusen.

Deze enquête betreft een anonieme steekproef. Uit elk van de drie kernen hebben 25 willekeurige ondernemers meegedaan aan de enquête.

In de selectie golden er twee beperkingen: er zijn alleen ondernemingen geselecteerd die relevant zijn voor de winkelende consument. Daarnaast zijn er zoveel mogelijk ondernemers uit verschillende branches geselecteerd.

Hierbij zijn de volgende 6 branches geïdentificeerd:

1. Supermarkt/voeding/drogist
2. Kleding / schoenen
3. Bloemen / doe-het-zelf / groen
4. Auto / caravan / motor
5. Meubel / inrichting / kantoor – boekhandel
6. Overige dienstverlening (b.v. reisburo, bank)

Bij elke onderneming is de ondernemer/filiaalhouder zelf gevraagd om de enquête in te vullen, omdat hij/zij de verantwoordelijke is wat betreft openstelling. Dit is (op een enkele uitzondering na) gebeurd.

De enquête is deels “face-to-face” afgenomen (ondernemers Lemelerveld), deels telefonisch (Dalfsen en Nieuwleusen). Dit onderscheid is gemaakt, om het risico van onjuiste interpretatie van het langere enquêteformulier te verkleinen. Voor deelnemers aan de pilot zondagsopenstelling in Lemelerveld bevat de enquête namelijk extra vragen.

De enquête is uitgevoerd in week 44 en 45 van 2007.

Bij het afnemen van de enquête werd de ondernemer de vraag gesteld over zijn mening over de koopzondag. Er waren twee keuzes mogelijk: voor of tegen. Bij het beantwoorden was in enkele gevallen interpretatie van de auteur vereist: voor de ‘neutrale’ ondernemer is het principe “niet tegen is dus voor” gebruikt.

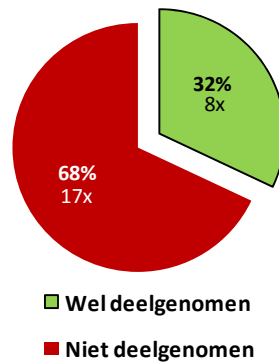
In het onderzoek wordt naast het vermelden van het beeld in de gemeente het verschil tussen de kernen vergeleken.

Deze enquête is uitgevoerd op verzoek van de ChristenUnie fractie van de gemeente Dalfsen.

2. Resultaten

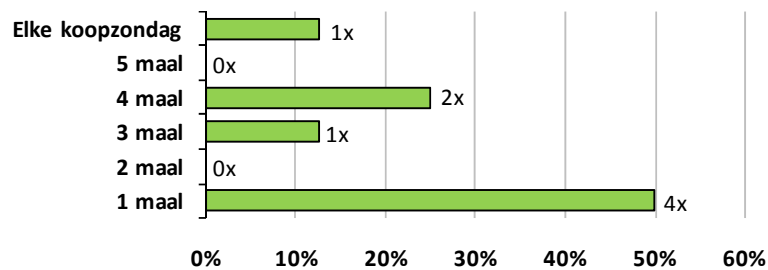
2.1. Lemelerveld: Pilot zondagsopenstelling

In Lemelerveld is in 2006 en 2007 gedurende 1½ jaar een pilot zondagsopenstelling geweest. Op een aantal toegewezen zondagen hebben ondernemers de kans gehad om op zondag de winkeldeuren te openen. Hoe veel ondernemers hebben deelgenomen aan deze pilot?

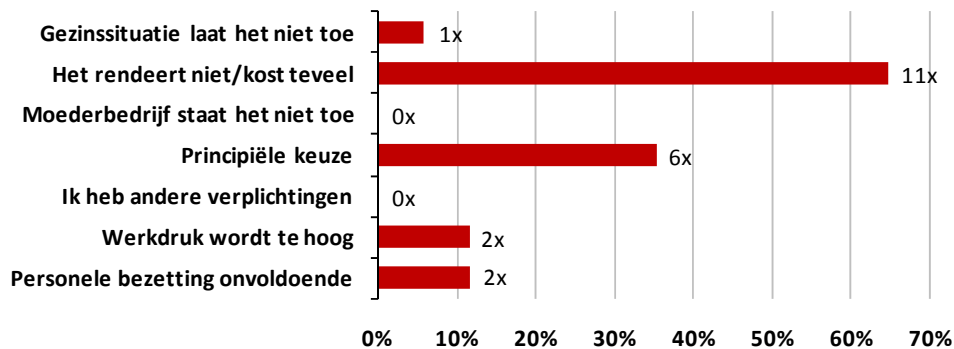
☛ **Ongeveer een derde van de ondernemers is minimaal 1 keer open geweest op een koopzondag (32%); 68% van de ondernemers maakte geen gebruik van de mogelijkheid.**

Hoe vaak zijn de deelnemers open geweest?

☛ **Van de deelnemers heeft 50% 1 maal deelgenomen aan een koopzondag.**

De ondernemers die niet hebben deelgenomen is gevraagd naar de redenen:

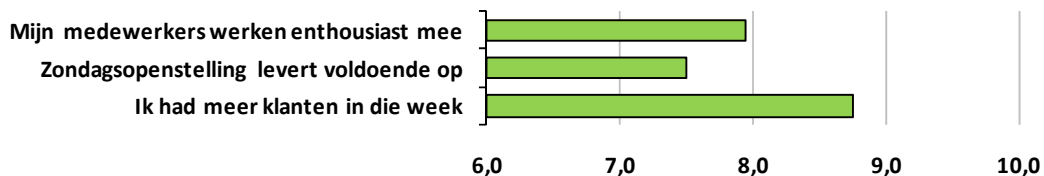

Er zijn twee belangrijke redenen, waarom ondernemers niet meegedaan hebben:
1. Zondagsopenstelling rendeert niet / kosten te hoog (65%);
2. Principiële keuze (35%).

De niet-deelnemende ondernemers zijn gevraagd om hun solidariteit met deelnemers uit te drukken in een cijfer. Dit waardeerden de niet-deelnemers met een 7,2 (op een schaal van 1 tot 10).

De solidariteit van niet-deelnemers met deelnemers scoort een ruime voldoende: een 7,2.

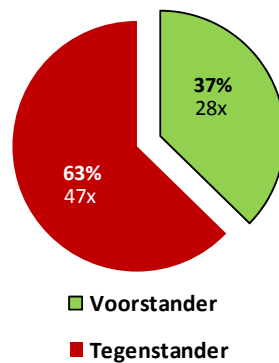
De deelnemende ondernemers zijn gevraagd om de volgende stellingen met een cijfer te waarderen (op een schaal van 1 tot 10). Hieruit blijkt dat zij achteraf erg tevreden zijn over zondagsopenstelling voor hun onderneming.

Deelnemende ondernemers zijn erg tevreden over zondagsopenstelling.

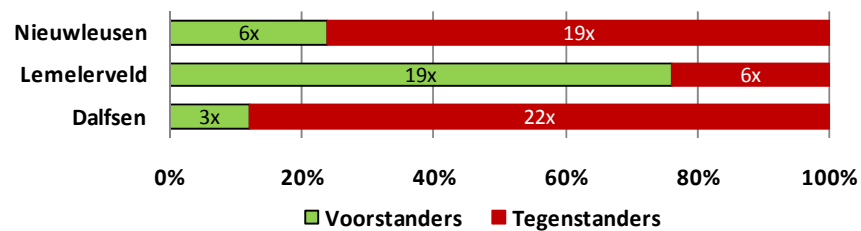
2.2. Gemeente Dalfsen: voor- en tegenstanders en hun redenen

In elk van de drie kernen (Dalfsen, Lemelerveld en Nieuwleusen) is de ondernemers gevraagd of men voor- of tegenstander is van zondagsopenstelling in de gemeente Dalfsen. Alle stemmen van de ondernemers samen bepalen het totale beeld van de ondernemers in de gemeente Dalfsen.

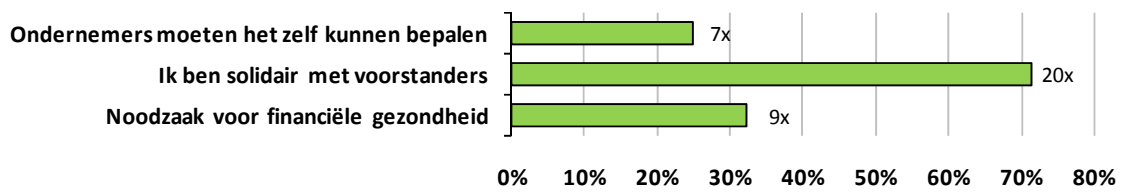
De meerderheid van de ondernemers in de gemeente Dalfsen staat negatief tegenover zondagsopenstelling in de gemeente Dalfsen: 63% is tegenstander

Vervolgens zijn de resultaten uitgesplitst naar de drie kernen.

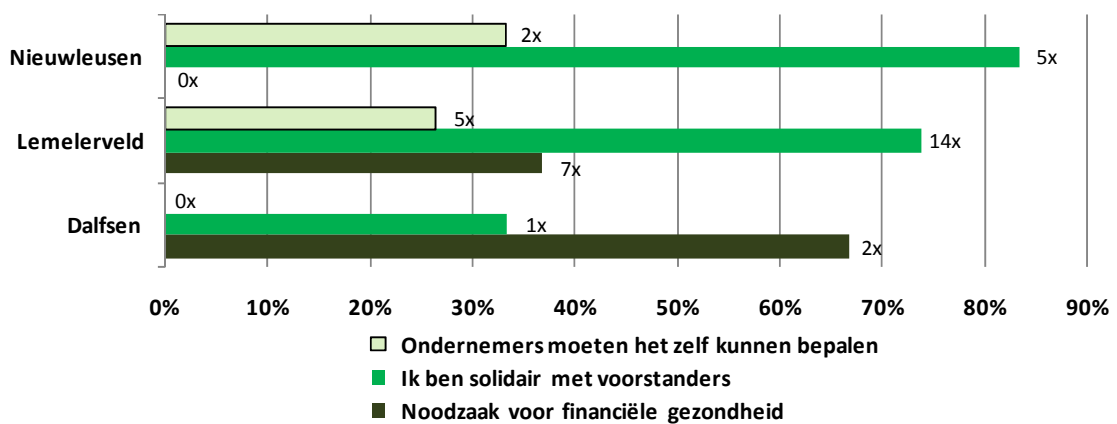
Ondernemers in Lemelerveld blijken een groot voorstander van koopzondagen: 76% is voorstander: Hun collega's in Dalfsen (88% tegenstander) en Nieuwleusen (76% tegenstander) zijn een groot tegenstander van koopzondagen.

Waarom zijn ondernemers voorstander van zondagsopenstelling in de gemeente Dalfsen?

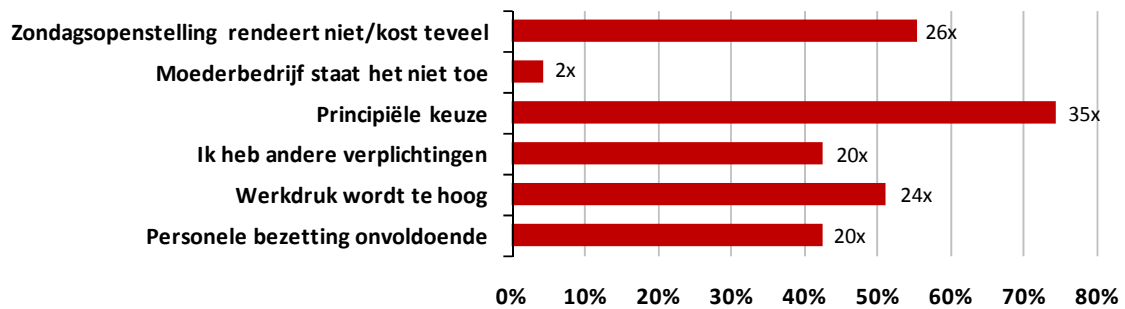
De belangrijkste reden van voorstanders van koopzondagen is solidariteit met andere voorstanders.

Uitgesplitst naar de verschillende kernen ontstaat het volgende beeld.

Onder voorstanders in Nieuwleusen en Lemelerveld blijkt een sterk solidariteitsgevoel te leven. Voorstanders in Dalfsen geven vooral financiële noodzaak op als hun reden om voorstander te zijn van koopzondagen.

Waarom zijn ondernemers tegenstander van zondagsopenstelling in de gemeente Dalfsen?

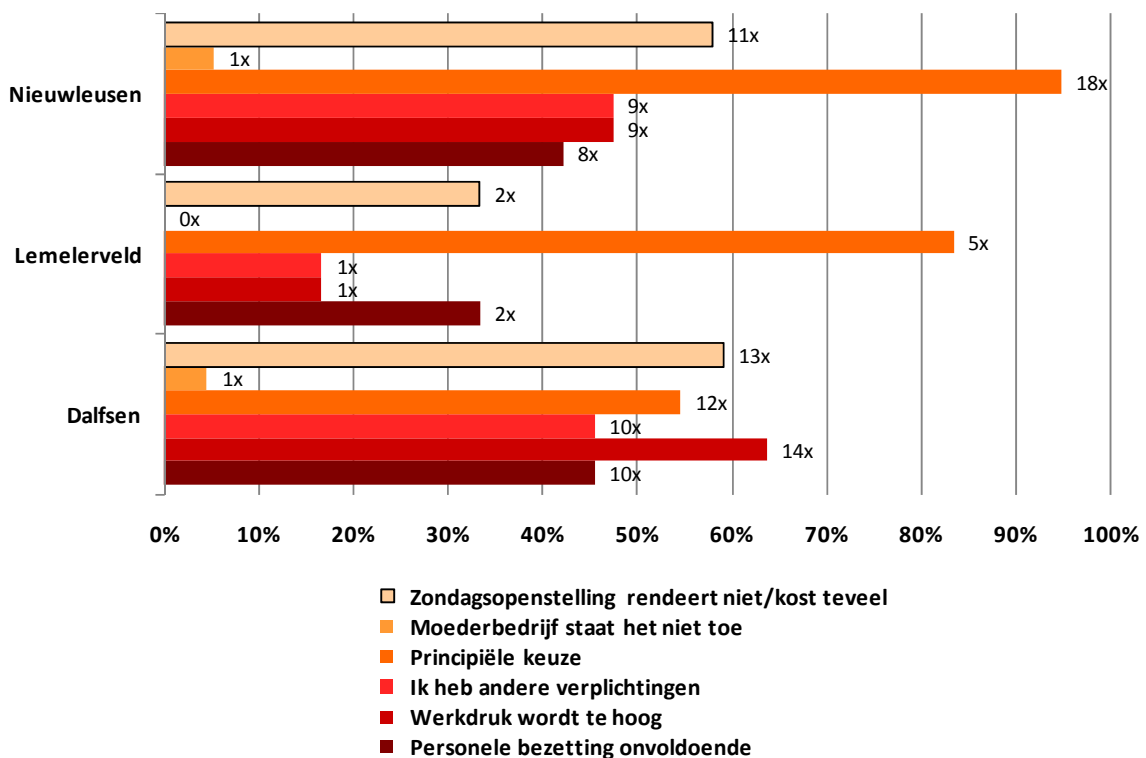

Onder tegenstanders blijken vijf belangrijke redenen te zijn:

1. Principiële keuze
2. Zondagsopenstelling rendeert niet / kost teveel
3. Werkdruk wordt te hoog
4. Personele bezetting is onvoldoende
5. Ik heb andere zakelijke of persoonlijke verplichtingen

Van deze redenen is 'principiële keuze' de belangrijkste.

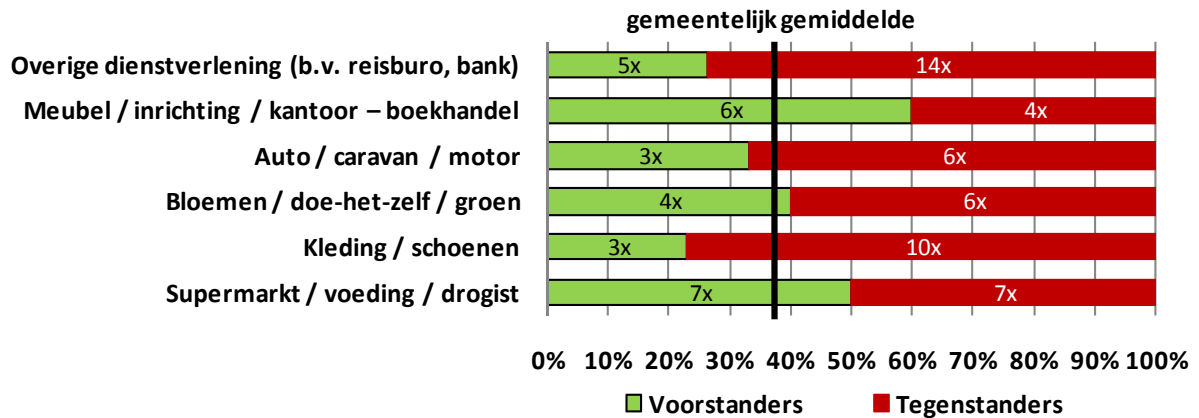
Uitgesplitst naar de verschillende kernen ontstaat het volgende beeld.

De belangrijkste reden van tegenstanders in Nieuwleusen en Lemelerveld is 'principiële keuze'. Voor tegenstanders in Dalfsen zijn er vijf redenen die allemaal ongeveer even zwaar wegen.

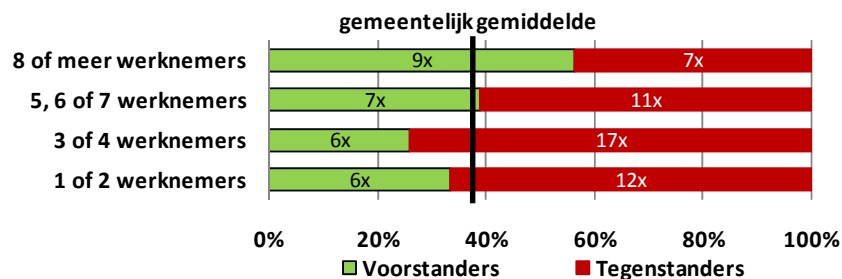
2.3. Gemeente Dalfsen: invloed van grootte en branche op standpunt

In het onderzoek zijn ondernemers uit verschillende branches geënquêteerd. Hoe zijn de voor- en tegenstanders in de gemeente Dalfsen verdeeld per branche?

☞ *Ondernemers uit de branche ‘Meubel / inrichting / kantoor-boekhandel’ en ‘Supermarkt / voeding / drogist’ zijn in verhouding vaker voorstander van koopzondagen, dan ondernemers uit de branches ‘Auto / caravan / motor’ en ‘Kleding / schoenen’.*

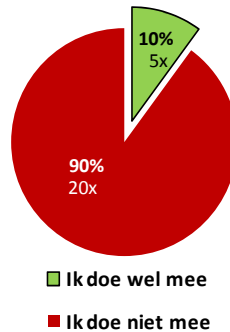
Daarnaast is onderzocht in hoeverre de grootte van het bedrijf invloed heeft op het standpunt van ondernemers. De grootte van het bedrijf wordt in deze enquête bepaald door het aantal werknemers.

☞ *Grote ondernemers zijn in verhouding vaker voorstander van koopzondagen dan kleine ondernemers.*

2.4. Dalfsen en Nieuwleusen: Bereidheid deelname koopzondagen

De enquête bevatte voor ondernemers uit Dalfsen en Nieuwleusen een extra vraag. Die heeft betrekking op de toekomst. De vraag was: 'Mocht de politiek besluiten dat er koopzondagen ingevoerd worden, zou u dan uw bedrijf op koopzondagen openen voor winkelend publiek?'

90% van de ondernemers uit Dalfsen en Nieuwleusen opent zelf niet de deuren, mocht de gemeente koopzondagen invoeren.

3. Bijlagen

3.1. Enquêteformulier Lemelerveld

ENQUÊTE KOOPZONDAGEN (ANONIEM)	PAG. 1
I Algemene gegevens	
1. Uw bedrijf is gesitueerd in: <i>(Markeer het juiste antwoord)</i>	
☐ Lemelerveld kern ☐ Lemelerveld industrieterrein ☐ Dalfsen kern ☐ Dalfsen industrieterrein ☐ Nieuwleusen kern ☐ Nieuwleusen industrieterrein ☐ Buiten de genoemde kernen	
2. Tot welke branche behoort uw bedrijf in hoofdzaak? <i>(Markeer het juiste (meest passende) antwoord)</i>	
☐ Supermarkt / voeding / drogist ☐ Kleding / schoenen ☐ Bloemen / Doe-het-zelf / groen ☐ Auto / Caravan / motor ☐ Meubel / Inrichting / kantoor – boekhandel ☐ Overige dienstverlening (b.v. reisburo, bank)	
3. Hoeveel medewerkers werken in uw bedrijf / vestiging? <i>(Vul het juiste aantal in)</i>	
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> personen	
4. Hoeveel formatieplaatsen heeft uw bedrijf / vestiging? <i>(Vul het juiste aantal in)</i>	
<input type="text"/> <input type="text"/> <input type="text"/> FTE's (Full Time Employees)	

II Pilot zondagsopenstelling Lemelerveld

5. Hoe vaak heeft u deelgenomen aan de pilot?

(Markeer het juiste antwoord)

- Nooit
- 1 maal
- 2 maal
- 3 maal
- 4 maal
- 5 maal
- 6 maal

▶ GA NAAR VRAAG 6
▶ GA NAAR VRAAG 8
▶ GA NAAR VRAAG 8
▶ GA NAAR VRAAG 8
▶ GA NAAR VRAAG 8
▶ GA NAAR VRAAG 8
▶ GA NAAR VRAAG 8

6. Wat was de reden dat u nooit heeft deelgenomen aan de pilot?

(Markeer het juiste antwoord, meerdere antwoorden mogelijk)

- Personele bezetting is onvoldoende
- Werkdruk wordt te hoog
- Persoonlijke of zakelijk verplichtingen
- Principiële keuze
- Moederbedrijf staat dit niet toe
- Zondag openstelling rendeert niet / kosten te hoog
- Anders, namelijk:

Toelichting:

7. Er volgt nu stelling:

Omcirkel de juiste keuze in de schaal van 1-7 (1= geheel niet met de stelling eens, 7= geheel eens met de stelling)

	← geheel mee oneens	neutraal	geheel mee eens →
	1	2	3 4 5 6 7
Ik doe niet mee met de zondagsopenstelling, maar ik sympathiseer wel met de ondernemers die dat wel willen. (bijv via de Ondernemersvereniging Lemelerveld)	☐	☐	☐

▶ GA NAAR VRAAG 9

8. Er volgen nu drie stellingen:

Omcirkel de juiste keuze in de schaal van 1-7 (1= geheel niet met de stelling eens, 7= geheel eens met de stelling)

	← geheel mee oneens	neutraal	geheel mee eens →
	1	2	3 4 5 6 7
a. Mijn indruk is dat er door de zondagsopenstelling in die week meer klanten mijn bedrijf hebben bezocht.	☐	☐	☐
b. Mijn indruk is dat de zondagsopenstelling rendeert./ voldoende oplevert	☐	☐	☐
c. Mijn medewerkers zijn enthousiast om mee te werken aan de zondagsopenstelling	☐	☐	☐

III Toekomst zondagsopenstelling**9. Ik ben NU tegen zondagsopenstelling van winkels in Lemelerveld / gemeente Dalfsen:***(Markeer het juiste antwoord)*

- eens
 oneens

▶ GA NAAR VRAAG 10
▶ GA NAAR VRAAG 11

10. Ik ben TEGEN zondagsopenstelling, omdat*(Markeer het juiste antwoord, meerdere antwoorden mogelijk)*

- Personele bezetting onvoldoende is
 Werkdruk te hoog wordt
 ik persoonlijke of zakelijk verplichtingen heb
 dit een principiële keuze is
 het 'moederbedrijf' dit niet toe staat
 zondag openstelling niet rendeert / te veel kost
 Anders, namelijk:

Toelichting:

11. Ik ben VOOR zondagsopenstelling, omdat*(Markeer het juiste antwoord, meerdere antwoorden mogelijk)*

- Omdat dit nodig is voor een financieel gezond bedrijf
 Omdat ik solidair ben met andere ondernemers die dit willen
 Anders, namelijk:

Toelichting:

12. Hieronder is ruimte voor opmerkingen:**Heel hartelijk dank voor het meewerken aan deze enquête!**

3.2. Enquêteformulier Dalfsen en Nieuwleusen

ENQUÊTE KOOPZONDAGEN (ANONIEM)

PAG. 1

I Algemene gegevens

1. Uw bedrijf is gesitueerd in:

(Markeer het juiste antwoord)

- Lemelerveld kern
- Lemelerveld industrieterrein
- Dalfsen kern
- Dalfsen industrieterrein
- Nieuwleusen kern
- Nieuwleusen industrieterrein
- Buiten de genoemde kernen

2. Tot welke branche behoort uw bedrijf in hoofdzaak?

(Markeer het juiste (meest passende) antwoord)

- Supermarkt / voeding / drogist
- Kleding / schoenen
- Bloemen / Doe-het-zelf / groen
- Auto / Caravan / motor
- Meubel / Inrichting / kantoor – boekhandel
- Overige dienstverlening (b.v. reisburo, bank)

3. Hoeveel medewerkers werken in uw bedrijf / vestiging?

(Vul het juiste aantal in)

personen

4. Hoeveel formatieplaatsen heeft uw bedrijf / vestiging?

(Vul het juiste aantal in)

FTE's (Full Time Employees)

III Toekomst zondagsopenstelling**5. Bent u voor of tegen zondagsopenstelling van winkels in de gemeente Dalfsen:***(Markeer het juiste antwoord)*

- tegen **▶ GA NAAR VRAAG 6**
 voor **▶ GA NAAR VRAAG 7**

6. Ik ben TEGEN zondagsopenstelling, omdat*(Markeer het juiste antwoord, meerdere antwoorden mogelijk)*

- Personele bezetting onvoldoende is
 Werkdruk te hoog wordt
 ik persoonlijke of zakelijk verplichtingen heb
 dit een principiële keuze is
 het 'moederbedrijf' dit niet toe staat
 zondag openstelling niet rendeert / te veel kost
 Anders, namelijk:

Toelichting:

7. Ik ben VOOR zondagsopenstelling, omdat*(Markeer het juiste antwoord, meerdere antwoorden mogelijk)*

- Omdat dit nodig is voor een financieel gezond bedrijf
 Omdat ik solidair ben met andere ondernemers die dit willen
 Anders, namelijk:

Toelichting:

8. Mocht de politiek besluiten dat er koopzondagen ingevoerd worden, zou u dan uw bedrijf op koopzondagen openen voor winkelend publiek?*(Markeer het juiste antwoord, meerdere antwoorden mogelijk)*

- Ja
 Nee

Heel hartelijk dank voor het meewerken aan deze enquête!

3.3. Opmerkingen ingevuld door ondernemers

- Ik ga misschien wel open als de concurrent wel meedoet (2)
- Koopzondagen zijn voor ons niet interessant (1)
- Gezinssituatie laat het niet toe (1)
- Zondag gebruiken we voor familieaangelegenheden (1)
- Een ondernemer moet zelf kunnen bepalen of hij op zondag open wil, niet de politiek (1)
- Lemelerveld moet met de tijd meegaan (1)
- Hoofdkantoor stelt een onmogelijke omzetdoelstelling (1)
- Mensen willen op zondag wel winkelen maar geen boodschappen doen (1)
- Er moet voor de hele gemeente één lijn worden getrokken (1)

3.4. Gedetailleerde data

Voor- en tegenstanders in de gemeente Dalfsen

	Totaal			Dalfsen			Lemelerveld			Nieuwleusen		
	% van totaal	abs. aantal		% van totaal	abs. aantal		% van totaal	abs. aantal		% van totaal	abs. aantal	
Voor	37%	28		12%	3		76%	19		24%	6	
Tegen	63%	47		88%	22		24%	6		76%	19	

Redenen voorstanders

	Totaal			Dalfsen			Lemelerveld			Nieuwleusen		
	% van totaal	% van voorst.	abs. aantal	% van totaal	% van voorst.	abs. aantal	% van totaal	% van voorst.	abs. aantal	% van totaal	% van voorst.	abs. aantal
Noodzaak voor financiële gezondheid	12%	32%	9	8%	67%	2	28%	37%	7	0%	0%	0
Ik ben solidair met voorstanders	27%	71%	20	4%	33%	1	56%	74%	14	20%	83%	5
Ondernemers moeten het zelf kunnen bepalen	9%	25%	7	0%	0%	0	20%	26%	5	8%	33%	2

Redenen tegenstanders

	Totaal			Dalfsen			Lemelerveld			Nieuwleusen		
	% van totaal	% van voorst.	abs. aantal	% van totaal	% van tegenst.	abs. aantal	% van totaal	% van tegenst.	abs. aantal	% van totaal	% van tegenst.	abs. aantal
Personele bezetting onvoldoende	27%	43%	20	40%	45%	10	8%	33%	2	32%	42%	8
Werkdruk wordt te hoog	32%	51%	24	56%	64%	14	4%	17%	1	36%	47%	9
Ik heb andere verplichtingen	27%	43%	20	40%	45%	10	4%	17%	1	36%	47%	9
Principiële keuze	47%	74%	35	48%	55%	12	20%	83%	5	72%	95%	18
Moederbedrijf staat het niet toe	3%	4%	2	4%	5%	1	0%	0%	0	4%	5%	1
Het rendeert niet/kost teveel	35%	55%	26	52%	59%	13	8%	33%	2	44%	58%	11

Hoe vaak heeft u meegedaan aan de pilot zondagsopenstelling in Lemelerveld?

	Totaal	
	% van totaal	abs. aantal
Niet deelgenomen	68%	17
1 maal deelgenomen	16%	4
2 maal deelgenomen	0%	0
3 maal deelgenomen	4%	1
4 maal deelgenomen	8%	2
5 maal deelgenomen	0%	0
6 maal deelgenomen	4%	1

Lemelerveld	
% van totaal	abs. aantal
68%	17
16%	4
0%	0
4%	1
8%	2
0%	0
4%	1

Doet u in de toekomst mee aan koopzondagen?

	Totaal		Dalfsen	
	% van totaal	abs. aantal	% van totaal	abs. aantal
Ja	10%	5	20%	5
Nee	90%	45	80%	20

Nieuwleusen	
% van totaal	abs. aantal
0%	0
100%	25

Relatie aantal werknemers / voor- en tegenstanders

	Voorstanders			Tegenstanders		
	%	% pnt afwijking van gemiddelde	abs. aantal	%	% pnt afwijking van gemiddelde	abs. aantal
1 of 2 werknemers	33%	-4%	6	67%	+4%	12
3 of 4 werknemers	26%	-11%	6	74%	+11%	17
5, 6 of 7 werknemers	39%	+2%	7	61%	-2%	11
8 of meer werknemers	56%	+19%	9	44%	-19%	7

Relatie branche / voor- en tegenstanders

	Voorstanders			Tegenstanders		
	%	% pnt afwijking van gemiddelde	abs. aantal	%	% pnt afwijking van gemiddelde	abs. aantal
Supermarkt / voeding / drogist	50%	+13%	7	50%	-13%	7
Kleding / schoenen	23%	-14%	3	77%	-14%	10
Bloemen / Doe-het-zelf / groen	40%	+3%	4	60%	-3%	6
Auto / Caravan / motor	33%	-4%	3	67%	+4%	6
Meubel / Inrichting / kantoor – boekhandel	60%	+23%	6	40%	-23%	4
Overige dienstverlening (b.v. reisburo, bank)	26%	-11%	5	74%	+11%	14